

Projekty Housing First mají smysl

Piratskelisty.cz, 15. 2. 2019

V pátek 8. února 2019 se desetičlenná skupina v čele s radními Magistrátu Adamem Zábranským a Milenou Johnovou a předsedkyní sociálního výboru Evou Horákovou vypravila na služební cestu do Brna. Cíl cesty byl jasný: dozvědět se co nejvíce o brněnských zkušenostech s pilotními projekty k sociálnímu bydlení. Brno se toho totiž nebojí. Město v minulých třech letech rozjelo tři projekty, které mají za cíl dostat lidi z ulic a ubytoven do normálních bytů. Dva projekty řídí Brno samo, s třetím jim pomáhá nezisková organizace IQ Roma Servis.

První bod programu výpravu čekal přímo na brněnském magistrátě. Pracovníci odboru sociální péče a bytového odboru si připravili shrnutí výsledků všech tří projektů. Také mluvili o tom, jaké jsou jejich zkušenosti s projektem, co fungovalo dobře a na čem je třeba ještě zapracovat. Jejich pražští kolegové měli spoustu otázek, a tak debata trvala více než hodinu a půl. Shodli se na tom, že realizace podobných projektů v Praze rozhodně nebude jednoduchá, ale že výsledky za to stojí. Jako důkaz jsme vybrali pár čísel, která ilustrují pozitivní dopad projektů:

Projekt Housing First

Je čistě v gesci brněnského magistrátu, potrvá do března 2020. Je zaměřený na jednotlivce bez domova. Realizace začala v dubnu 2017. Tehdy bylo vybráno 65 klientů, kteří zažívali dlouhodobou bytovou nouzi. Do dnešní doby bylo do městských bytů nastěhováno 38 klientů, z nichž po roce a několika měsících od rozběhnutí projektu stále bydlí 32. Průměrný dluh jednotlivce činí 967 Kč. Počet bezdlužných klientů je 25 z 33. 17 domácností si zvyšuje příjem prací. Podmínkou k nastěhování bylo, že si nájem budou nájemníci od začátku hradit sami. Smlouvu dostali na jeden s rok s možností prodloužení opět o rok, když vše bude fungovat tak, jak má.

Návštěva jednoho z klientů Housing First

Projekt Rapid Re-Housing

Ten se realizoval od dubna 2016 a do srpna 2018. Cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi v nejistém nebo nevyhovujícím bydlení. Hlavním úkolem je tyto rodiny dostat z ubytoven a azylových domů do městských bytů. Původně do projektu bylo vytipováno 421 rodin, ze kterých se losem vybralo 50, které dostaly možnost bydlet v městském bytě. A jak to dopadlo?

Celkem 96 % rodin si po roce zvládlo udržet bydlení. Bylo třikrát méně hospitalizací, 4,5 krát méně duševních onemocnění a dvakrát méně nemocí dýchacích cest. Celková čistá úspora veřejných rozpočtů činila 1 573 850 Kč za jeden rok. Každá rodina za rok od nastěhování ušetřila v průměru 31 477 Kč z veřejných rozpočtů. Největší úspora byla na ústavní a pěstounské péči o děti a na azylovém ubytování. Na tomto projektu se Brno podílelo společně s Ostravskou univerzitou, která zajišťovala výzkum a evaluaci projektu a s neziskovou organizací IQ Roma Servis, jejichž pracovníci poskytovali sociální podporu

rodinám. Brněnský Rapid Re-Housing dokonce získal i několik ocenění, například 1. cenu za nejlepší projekt řešení bytové nouze v Evropské unii v letech 2010 až 2017.

Exteriéry bytů na adrese Francouzská 42

Projekt komplexní podpory bydlení na území města Brna

Tato podpora je určená pro jednotlivce i rodiny sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením nacházející se v bytové nouzi. V rámci tohoto projektu bylo zabydleno 15 rodin, kterým je poskytována sociální podpora.

Po těchto přednáškách byla pro skupinu z pražského magistrátu nachystaná prohlídka tří bytů, ve kterých v současné době žijí buď jednotlivci nebo rodiny vybrané rámci zabydlovacích projektů. Paní, která společně se svou rodinou dostala byt v rámci Rapid Re-Housing, popisovala, jak se jí žilo na ubytovně, kde neměla žádné soukromí. S dětmi sdílela prostor 20 m² a koupelna byla určena několika rodinám na patře, takže se všichni potýkali s častými infekcemi. Všechny tyto problémy s možností bydlet ve vlastním zmizely a rodina se tak mohla soustředit na důležité věci – výchovu a vzdělávání dětí a možnost seberealizace skrze práci, kterou je z pohodlí domova mnohem snazší najít, než když je člověk na ubytovně.

Tyto projekty mají jeden společný jmenovatel: přístup Housing First. Je to model, který bere bydlení jako základní předpoklad řešení všech ostatních životních situací nikoli jako něco, co si člověk má zasloužit. Pro všechny zabydlovací projekty je ale rovněž zásadní jeden prvek. Rodiny či jednotlivci musí spolupracovat se sociálními pracovníky, kteří je obvykle navštěvují jednou týdně po potřebnou dobu. Může to trvat i několik let. Jedině tak si noví nájemníci nebudou připadat ztraceni a budou mít jistotu podpory, díky které si mnohem snadněji bydlení udrží a do budoucna se pak mohou naučit fungovat zcela samostatně.

Pražská koalice se zavázala, že ukončí bezdomovectví rodin, které dnes žijí v nevyhovujících podmínkách na ubytovnách. Cesta to bude trnitá a určitě ne jednoduchá. Ale jak bylo vidno v Brně – není třeba hledat důvody, proč něco nejde: je třeba hledat řešení.

Zdroj: <https://www.piratskelisty.cz/clanek-2299-projekty-housing-first-maji-smysl>